center for sociale medier, tech og demokrati | digitaliserings ministeriet

Vidensnotat

Forældrefællesskab om digitale grænser

Smartphones spiller en stadig større rolle i danske børn og unges hverdag og sociale liv – også når de er i skole – hvad end det gælder en fælles klassechat på Snapchat eller om børn og unge skal bruge deres mobiler ifm. undervisningen. Derfor opstår der et behov for koordination mellem forældre og de institutioner, som deres børn går i, om hvilke rammer der skal gælde. Fælles aftaler blandt forældre kan være med til at sikre, at ingen børn føler sig uden for fællesskabet, samtidig med at der etableres sunde grænser for skærmbrug og digital adfærd.

Nye tal fra Center for sociale medier, tech og demokrati viser imidlertid, at der er markante forskelle på, i hvilket omfang danske institutioner og forældregrupper formår at lave fælles aftaler om børns digitale liv.

Næsten halvdelen af forældre siger, at deres børn har regler for skærmbrug i skoletiden

Danske institutioner som skoler, dagtilbud og klubtilbud har i nogen udstrækning etableret rammer for børns skærmbrug, mens børnene opholder sig i institutionen. **Knapt halvdelen** af forældre til børn i alderen 1-17 år (49 pct.) svarer, at deres børns institutioner har sat regler eller lavet fælles aftaler blandt forældrene om børnenes skærmbrug i institutionen (jf. figur 1). Det er **33 pct.** af forældrene ”enige” i, mens **16 pct.** er ”overvejende enige”. Til sammenligning er kun **18 pct.** af forældrene enten "overvejende uenige" (5 pct.) eller "uenige" (13 pct.) i, at der findes sådanne regler eller aftaler.

Fakta

Hvad kan kollektive forældreaftaler om børns digitale liv indeholde?

Fælles aftaler blandt forældre om børns digitale liv kan omfatte forskellige aspekter af børns skærmbrug og digitale adfærd:

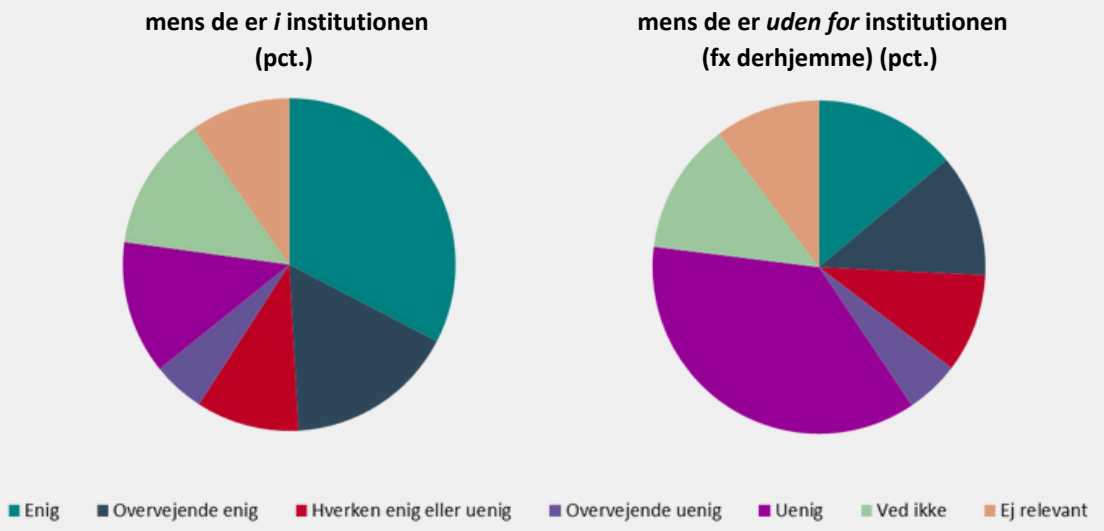
- **Aldersgrænser:** Aftaler om, hvornår børn får deres første smartphone eller får adgang til sociale medier m.v.
- **Skærmfri zoner og tider:** Enighed om skærmfri legeaftaler eller hvordan legeaftaler har digitale elementer
- **App- og platformregler:** Fælles beslutninger om, hvilke apps og digitale platforme der er passende i forskellige aldersgrupper
- **Digital trivsel:** Aftaler om det digitale fællesskab og hvordan man sikrer alles trivsel, respekt og sikker kommunikation online
- **Konsekvenser og reaktioner:** Koordinerede retningslinjer for meningsfulde undtagelser, håndtering af mobning, krænkelser eller lign. online, der sikrer, at børnene rækker ud efter hjælp.

Sådanne aftaler kan være med til at sikre, at børn ikke føler sig udenfor eller oplever unfair forskelsbehandling, samtidig med at de skaber klarhed for både børn og forældre om forventninger til digital adfærd.

Kilde.: Børns Vilkår, Medierådet for Børn og Unge

Figur 1

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?:
"De institutioner, som mit barn/mine børn går i (skole, dagtilbud, klubtilbud mv.) har sat regler eller lavet fælles aftaler blandt forældrene om børnenes skærmbrug: "

Anm.: Forældre til børn i alderen 1-17 år, n = 853
Kilde.: Data er indsamlet af Norstat for Center for sociale medier, tech og demokrati i november 2024

Bemærkelsesværdigt er det også, at **10 pct.** af forældrene placerer sig i den neutrale kategori "hverken enig eller uenig", mens **13 pct.** svarer, at de ikke ved, om deres børns institutioner har etableret rammer for skærmbrug eller ej. Det peger på, at ikke alle forældre er informeret om de rammer for deres børns skærmbrug, som gælder mens de er i institutionen.

Langt færre kollektive forældreaftaler om skærmbrug i hjemmet - fire ud af ti forældre oplever ingen koordination

Når det kommer til at koordinere regler og aftaler om børns skærmbrug derhjemme, tegner der sig et markant anderledes billede. Kun **hver fjerde** forælder (26 pct.) oplever, at institutioner eller forældregrupper har udarbejdet fælles aftaler om børnenes skærmbrug uden for institutionen - eksempelvis derhjemme (jf. figur 1). Det kan fx være aftaler om, at børnene ikke må kontakte hinanden digitalt efter sengetid, eller hvor sent de må spille digitale spil sammen. **Fire ud af ti** forældre (41 pct.) svarer, at der ikke er lavet nogen kollektive aftaler om børnenes digitale liv derhjemme.

De to figurer illustrerer, at mens aftaler om børns digitale liv ovre i børnehaven eller skolen er på vej til at blive udbredt i de danske skoler og daginstitutioner, så oplever få forældre fortsat, at der er koordination mellem forældregrupper om børnenes digitale rammer i deres fritid. Tallene peger på et potentiale for at styrke koordinationen mellem forældre om børns digitale liv både i, men særligt uden for institutionerne.